

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 574/2024
05.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца „SIMCOM“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Боривој С. Пајовић, адвокат у ..., против туженог Agroindustrijsko komercijalna banka AIK BANKA АД Београд, чији је пуномоћник Катарина Милосављевић, адвокат у ..., ради утврђења ништавости и накнаде штете, вредност спора 2.016.880,00 динара и 2.949.962,84 Еур, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8686/22 од 21.12.2022. године, у седници већа одржаној 05.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8686/22 од 21.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 11664/2021 од 30.08.2022. године, ставом I изреке одбачена је тужба у делу за тужбени захтев да се према тужиоцу утврди да тужени није имао право да по Уговору о кредиту бр. ...-...-... од 04.03.2002. године обрачуна и наплати никакве износе на име накнаде за банкарске услуге, јер у истом нису исказани јасни и недвосмислени подаци о трошковима кредита. Ставом II изреке, одбачена је тужба за тужбени захтев да се утврди право тужиоца да позове туженог да му врати све наплаћене износе на име накнаде по Уговору о кредиту бр. ...-...-... од 04.03.2002. године почевши од дана наплате истих, са одговарајућом законском затезном каматом до дана исплате истих. Ставом III изреке, одбачена је тужба за тужбени захтев да се утврди да је тужени дана 02.03.2003. године ступио у дужничку доцњу према тужиоцу када је обрачунао и наплатио задњу рату на име кредита по Уговору бр. ...-...-... од 04.03.2002. године, а при том није урачунао неосновано наплаћене износе на име накнаде по истом, на које га је тужилац позвао да му се врате. Ставом IV изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се према тужиоцу утврди да је члан 5. Уговора о кредиту бр. ...-...-... од 03.07.2003. године ништав, јер нису исказани јасни и недвосмислени подаци о трошковима кредита. Ставом V изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу врати износ од 2.880,00 динара, наплаћен на име ништаве одредбе из члана 5. Уговора о кредиту бр. ...-...-... од 03.07.2003. године са припадајућом законском затезном каматом почевши од 04.07.2003. године до коначне исплате. Ставом VI

-2-

изреке, одбачена је тужба за тужбени захтев да се утврди да је тужилац по Уговору о кредиту бр. ...-...-...-... од 03.07.2003. године имао уговорено право на могућност продужења рока коришћења кредита о коме одлучује Кредитни одбор туженог, сходно члану 14. Уговора о општим актима туженог. Ставом VII изреке, одбачена је тужба за тужбени захтев да се утврди да је обавеза туженог да испита оспоравање тужиоца приликом обрачуна плаћања кредита по Уговору од 03.07.2003. године у вези дуговања на коју је указао тужилац у односу на његова потраживања по Уговору од 04.03.2002. године на име наплаћених износа по ништавим одредбама на име накнада, на које претходно тужилац позвао туженог да му се врате и у зависности од тога изврши потребна усаглашавања. Ставом VIII одбачен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди кривица туженог за насталу штету тужиоцу. Ставом IX изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 2.014.000,00 динара, као део његове инвестиције уложен за реализацију програма Интезивирање извозно усмерене производње уметично обликованих предмета у предузећу „Simcom“ почевши од 10.12.2002. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате. Ставом X изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 900,00 Eur, дате за учешће на сајму ... у Солуну са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка на валуту Euro почев од 03.02.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне Банке Србије, на дан исплате. Ставом XI изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 1.209.84,00 Eur, дате за учешће на сајму ... у Солуну са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 27.03.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне Банке Србије, на дан исплате. Ставом XII одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 1.658.00,00 Eur, дате адв. канцеларије ... за услуге отварања филијале у Солуну, са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка на валуту Eur, почев од 02.04.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, на дан исплате. Ставом XIII изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 1.000,00 Eur, дате адв. канцеларији ... за услуге рада филијале у Солуну, са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка на валуту Eur, почев од 08.05.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне Банке Србије. Ставом XIV изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 4.000,00 Eur, дате за трошкове отварања и рада филијале у Солуну, са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка на валуту Eur, почев од 06.02.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, на дан исплате. Ставом XV изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 4.000,00 Eur, дате за трошкове отварања и рада филијале у Солуну, са каматом по

стопа коју прописује Европска централна банка на валуту Eur, почев од 06.03.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XVI изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 2.000,00 Eur, дате за трошкове отварања и рада филијале у Солуну, са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка на валуту Eur, почев од 04.04.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XVII изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 5.500,00 Eur, дате за трошкове отварања и рада филијале у Солуну, са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка на валуту Eur, почев од 04.07.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XVIII изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 1.555,50 Eur, као вредност извезених производа „Simcom“ д.о.о. Београд дана 10.03.2003. године, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 10.03.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XIX изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име обичне штете исплати износ од 1.300,50 Eur, као вредност извезених производа „Simcom“ д.о.о. Београд дана 08.07.2003. године, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 08.07.2003. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XX изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2003. годину исплати тужиоцу износ од 43.074,00 еура каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2004. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXI изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2004. годину исплати тужиоцу износ од 308.664,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2005. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXII изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2005. годину исплати тужиоцу износ од 305.043,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2006. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXIII изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2006. годину исплати тужиоцу износ од 306.025,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна

Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2007. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXIV изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2007. годину исплати тужиоцу износ од 307.099,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2007. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXV изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2008. годину исплати тужиоцу износ од 308.272,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2007. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXVI изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2009. годину исплати тужиоцу износ од 309.554,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2010. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXVII изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2010. годину исплати тужиоцу износ од 309.554,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2011. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXVIII изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за 2011. годину исплати тужиоцу износ од 309.554,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 01.01.2011. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXIX изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због спречавања повећања имовине за период од 01.01.2012. године па до 25.10.2012. године исплати тужиоцу износ од 270.000,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 26.10.2012. године па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXX изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да на име штете због нарушавања пословног угледа, кредитне способности и изазивање стечаја исплати тужиоцу износ од 150.000,00 Eur, са каматом по стопи коју прописује Европска Централна Банка на валуту Eur, почев од 21.03.2005. године као дана подношења тужбе, па до 24.12.2012. године а од 25.12.2012. године са каматом прописаном Законом о затезној камати па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС, на дан исплате. Ставом XXXI обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 907.980,00 динара.

-5-

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 8686/22 од 21.12.2022. године, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију побијајући исту у целости из свих законских разлога са предлогом да Врховни суд укине нижестепене одлуке и предмет врати на поновно одлучивање.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/2004 и 111/2009), Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању од стране првостепеног суда, тужилац и правни претходник туженог, ЈУ БАНКА АД Београд су закључили Уговор о кредиту од 04.03.2002. године, Уговор о авалирању менице од 11.11.2002. године и Уговор о кредиту од 03.07.2003. године. Решењем Привредног суда у Београду Ст 2698/10 од 17.08.2010. године отворен је стечајни поступак над тужиоцем који је обустављен решењем истог суда од 05.10.2012. године. Пресудом Привредног суда П 4286/14 од 08.07.2015. године по тужби тужиоца – противтуженог „Alpha Bank Srbija“ АД и туженог – противтужиоца „Simcom“ ДОО Београд, у четвртом ставу изреке дозвољено је преиначење противтужбе којим је тражено да се утврди да је тужилац по Уговору о кредиту од 04.03.2002. године имао право да обрачуна једнократну накнаду за банкарске услуге од 0,8 % износа одобреног кредита, у петом ставу изреке одбијен је противтужбени захтев да се утврди да је тужилац по истом уговору имао право да обрачуна и наплати накнаду за банкарске услуге у висини од 1 % од износа кредита и у шестом ставу одбијен је противтужбени захтев да се утврди ништавост члана 5. став 1. и 2. истог Уговора, а пресудом Привредног апелационог суда Пж 8020/15 од 23.02.2017. године делимично је преиначена наведена пресуда у ставу V тако што је утврђено да Банка има право да поред камате обрачуна и наплати накнаду за банкарске услуге у висини од 1 % од износа кредита једнократно и у ставу VI тако што је пресуђено да је члан 5. став 1. и 2. Уговора о кредиту од 04.03.2002. године ништав у односу на уговорену висину накнаде. Првостепени суд је утврдио да су Уговор о кредиту од 04.03.2002. године закључили правни претходник туженог као Банка и тужилац као корисник и да је чланом 1. уговорено да се тужиоцу одобрава краткорочни кредит у износу од 450.000,00 динара за остале намене са обавезом враћања од 90 дана од дана пуштања у течај. Странке су закључиле Уговор о кредиту, 03.07.2003. године, и то правни претходник туженог као Банка и тужилац као корисник, па је чланом 1. уговорено да се тужиоцу одобрава краткорочни кредит у износу од 400.000,00 динара за остале намене. Чланом 2. је уговорено да је рок за пуштање у течај до 31.07.2003. године, а чланом 3. да је тужилац обавезан да врати банци кредит у року од 60 дана од дана пуштања у течај. Чланом 5. тужилац је обавезан да на име трошкова обради пуштање кредита у течај, плати банци накнаду у висини од 0,60 % на износ искоришћеног кредита увећану за порез, једнократно, унапред, у складу са Одлуком о политици накнаде за услуге у банкарском пословању банке. Првостепени суд је утврдио да су Уговор о инвестиционом кредиту од

25.11.2002. године закључили Фонд за развој Републике Србије, као давалац кредита и тужилац, и да је тужиоцу као кориснику кредита Фонд одобрио инвестициони кредит у износу од 4.000.000,00 динара, из средстава Фонда за реализацију програма за набавку опреме за производњу уметнички обликованих предмета. Првостепени суд утврђује да је Одлуком о кредитним и другим банкарским пословима са правним лицима, правног претходника туженог од 21.03.2002. године део IV одељак Е. 1, прописано да ће Банка наплаћивати кредит о року доспећа, а изузетно, уколико у року коришћења и отплате кредита настану околности које угрожавају уговорену динамику отплате кредита, Уговор о кредиту се може изменити и допунити Анексом, о чему ће Банка донети посебну одлуку, на основу захтева за репрограм, а по потреби и Програм мера који ће корисник предузети за превазилажење својих финансијских потешкоћа. Првостепени суд утврђује да је у Бизнис плану интензивирања извозно усмерене производње уметничко обликованих предмета тужиоца 01.06.2002. године приказан даљи развој могућности фирме, да су опредељени основ интензивирања производње технологије и организације рада, материјална основа рада, реализација планиране производње, финансијска анализа пројекта, оцена ефикасности пројекта уз документационе прилоге. Дописом од 01.07.2002. године Банка је обавестила туженог да је на његов захтев од 10.06.2002. године кредитни Одбор банке на седници од 01.07.2002. године донео Одлуку о продужењу рока за враћање кредита за остале намене у износу од 450.000,00 динара, тако да би остао у обавези да 225.000,00 динара врати у року од 90 дана од дана доспећа, тј. до 08.09.2002. године, а за преосталих 225.000,00 динара се продужава за 180 дана, односно до 07.12.2002. године, да су сви услови садржани у Нацрту I Уговора у прилогу, те да је тужилац обавезан да по основу овог продужења плати банци провизију 6,26 % од износа који је предмет продужења, односно 28.170,00 динара.

Нижестепени судови закључују да тужбу у делу за захтеве наведене у петитуму тужбе под I до III и од VI до VIII треба одбацити. О осталим захтевима тужбе од IV и V, IX до XXX мериторно је одлучено одбијањем тужбених захтева.

Врховни суд налази да је побијана одлука донета правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање имајући у виду да су недозвољени разлози ревидента којим побија утврђено чињенично стање, јер се сагласно одредби члана 398. став 2. Закона о парничном поступку ревизија не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према одредби члана 188. Закона о парничном поступку, тужилац може у тужби тражити да суд само утврди постојање права, односно непостојање неког права или правног односа, или истинитост односно неистинитост неке исправе. (став 1.) Оваква тужба се може подићи када је то посебним прописима предвиђено, кад тужилац има правни интерес да суд утврди постојање односно непостојање неког спорног права или правног односа, пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа или истинитост односно неистинитост неке исправе, или кад тужилац има неки други правни интерес. (став 2.)

Наведену одредбу не треба тумачити тако да је увек дозвољена тужба у којој тужбени захтев садржи реч „утврђење“ и реч „право“. Није дозволјена тужба са захтевом за утврђење било ког права. При томе, испитивању постојања правног

интереса се може приступити тек ако је тужба дозвољена у погледу тражене правне заштите са аспекта материјалног права.

Захтев за утврђење да тужени није имао право да по уговору о кредиту обрачуна и наплати никакве износе на име накнаде за банкарске услуге, јер у истом нису исказани јасни и недвосмислени подаци о трошковима кредита није дозвољен. Правна заштита у наведеним околностима остварује се тужбом за утврђење ништавости уговорне одредбе о трошковима или захтевом за враћање наплаћеног, ако су трошкови наплаћени.

Недозовљен је и захтев за утврђење права тужиоца да позове туженог да му врати наплаћене износе накнада, јер се правна заштита остварује захтевом за испуњење обавезе враћања. Позив на враћање може бити упућен вансудски, пре покретања спора, али то није нужно.

Захтев за утврђење права на могућност продужења рока коришћења кредита само је формално, језички захтев за утврђење права. Према траженој заштити је, међутим, недозвољен. Продужење уговора, продужење рока за испуњење обавезе из уговора је у домену слободне воље странака. Ниједна од странака нема право на продужење, већ то може понудити другој страни, па ако друга страна прихвати понуду, оне споразумом уговарају нови рок, на исти начин како су га и уговором одредиле, сагласношћу изјава воља. Следи да било која странка, па ни тужилац не може имати право на продужење и захтевати утврђење таквог права, да друга страна не може имати обавезу да продужи уговор, нити да се од ње може захтевати испуњење такве обавезе. Због недозовљености тражене заштите се не поставља питање правног интереса.

Правилно нижестепени судови закључују да је захтев за утврђење да је тужени пао у дужничку доцњу захтев за утврђење чињенице која било којим материјалноправним прописом није предвиђена као дозвољена, па су правилно и у том делу тужбу одбацили. Долазак дужника у доцњу са испуњењем обавезе даје повериоцу право или да захтева испуњење или да под законским условима раскине уговор. Из истих разлога није дозвољена тужба ни у делу захтева за утврђење туженикове кривице за насталу штету, као ни захтев за утврђење обавезе туженог да испита оспоравање тужиоца приликом обрачуна плаћања кредита.

Следи да су правилно нижестепени судови у том делу одбацили тужбу тужиоца сагласно члану 188. Закона о парничном поступку.

Правилно је одбијен захтев да се утврди ништавост члана 5. Уговора о кредиту бр. ...-...-...-... од 03.07.2003. године зато што нису исказани јасни и недвосмислени подаци о трошковима кредита. Из наведене одредбе уговора произлази да се тужилац обавезао да на име трошкова обраде и пуштања кредита у течај плати банци накнаду у висини од 0,60 % на износ искоришћеног кредита, увећану за порез, једнократно унапред, у складу са Одлуком о политици накнада па је обавеза одређена у процентуалном износу од искоришћеног кредита. Банка има право на трошкове обраде и пуштања кредита у течај, а у време закључења уговора није имала обавезу уручења писмене понуде, па нема услова за примену члана 103. Закона о облигационим односима. Последишно томе, неоснован је и захтев за враћање стеченог без основа.

Правилно су одбијени као неосновани захтеви тужбе од IX до XIX којим је тужилац тражио накнаду износа на име стварне штете због отварања филијале у Солуну, услуге адвоката за отварање наведене филијале, за учешће на сајму и на име вредности извезених производа, као и захтеви тужбе од XX до XXX на име измакле добити за период од 2003 године до 2012. године.

Према члану 155. ЗОО штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Проузроковање штете има за последицу одговорност за штету под условима и на начин прописан законом. За настанак облигационог односа из кога за једну страну произлази обавеза да накнади проузроковану штету, а за другу право да добије накнаду потребно је постојање штетника и оштећеника између којих тај однос настаје; да је штета настала недопуштено (противправном радњом) или пропуштањем другог лица; да се та радња и настала штета могу приписати у кривицу другог лица и да постоји узрочна веза између радње и штете. Узрочна веза представља такав однос између штетне радње и штете код кога се штетна радња јавља као узрок, а штета као последица те радње. У погледу измакле користи, треба имати у виду да се ради о користи која би се по редовном току ствари објективно могла очекивати за случај да није било деловања штетника.

Да би се стекли услови за захтевану накнаду штете тужилац је морао да докаже насталу штету и да је до исте дошло радњама туженог. Блокада рачуна тужиоца, касније и отварање стечаја последица су непоступања тужиоца односно невраћања узетог кредита. Тужилац је у смислу одредби члана 1065. Закона о облигационим односима био у обавези да врати узети кредит или да тражи продужење рока за враћања кредита, што исти није учинио, па се наведено не може приписивати у кривицу туженог. Измакла корист по дефиницији јесте добит која се могла основано очекивати према редовном току ствари или посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. У вези са тим, тужилац није доказао које би очекиване приходе имао да је дошло до отварања филијале у Солуну нити да је радњом туженог или пропуштањем на страни туженог тужилац спречен у реализацији таквих прихода.

Наводи ревидента којим указује да је првостепени суд био у обавези у смислу члана 103. став 1. ЗПП-а да врати тужбу тужиоцу ради исправке или допуне, нису основани, имајући у виду да је предметна тужба садржала све елементе које по закону мора да има један поднесак да би се сматрао тужбом.

Наводи ревидента који се тичу се питања расподеле предмета и повреде Судског пословника и заснивају у битном на чињеници да је судија која је поступала у првостепеном поступку морала бити изузета, без утицаја је на другачију одлуку ревизијског суда, будући да је по тужиочевом захтеву за изузеће поступљено доношењем решења СУ VII-39 БР. 32/2022-3 од 23.06.2022. године којим је одбачен захтев за изузеће судије Светлане Грујић Марковић.

Нису релевантни наводи ревидента који се тичу повреде права на правично суђење, јер о постојању такве повреде може да одлучује само Уставни суд.

-9-

Стога, како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 405. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**